

Sygn. akt IV U 241/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: protokolant sądowy Marta Bartusiak

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania S. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 14 stycznia 2015 roku nr (...)

w sprawie S. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu S. M. emeryturę od dnia 01 listopada 2014 roku.

Sygn. akt IVU 241/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 kwietnia 2015 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 14.01.2015 r. odmówił S. M. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162 poz 1118 z zm). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż odwołujący nie spełnia przesłanek przyznania świadczenia emerytalnego określonych w powołanej ustawie, bowiem nie udokumentował 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, a tylko 14 lat, 6 miesięcy i 7 dni.

S. M. w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany i przyznania mu emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ pracował w warunkach szczególnych, a z uwagi na wypadek musiał przejść na rentę i nie mógł kontynuować zatrudnienia.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i zaznaczył, że ustalając odwołującemu wymiar okresu pracy w warunkach szczególnych w Zakładzie (...) w B. wyłączył okresy pobierania zasiłków chorobowych łącznie w wymiarze 2 lat, 3 miesięcy i 21 dni w oparciu o aktualne brzmienie art. 32 ust. 1a pkt. 1 powołanej ustawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. M. urodzony w dniu (...) ukończył 60 lat. Odwołujący legitymuje się wymaganym okresem składkowym, nieskładkowym i uzupełniającym w wymiarze 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Wymiar czasu pracy w szczególnych warunkach uznany przez organ rentowy na dzień 01.01.1999 r. wynosi 14 lat, 6 miesięcy i 7 dni tj. od 01.07.1981 r. do 30.06.1992 r. i od 01.07.1992 r. do 23.04.1998 r. w zw. z zatrudnieniem w Zakładzie (...) w B.. Organ rentowy nie uznał jako okresu pracy w warunkach szczególnych w Zakładzie (...) w B. okresów pobierania zasiłków chorobowych łącznie w wymiarze 2 lat, 3 miesięcy i 21 dni tj. od 26.02.1992 r. do 31.03.1992 r., od 01.06.1993 r. do 08.06.1993 r., od 09.06.1993 r. do 04.12.1993 r., od 06.07.1994 r. do 16.07.1994 r., od 05.09.1994 r. do 09.09.1994 r., od 27.12.1994 r. do 15.01.1995 r., od 26.06.1995 r. do 05.07.1995 r., od 27.09.1995 r. do 22.03.1996 r., od 16.09.1996 r. do 20.09.1996 r., od 24.09.1996 r. do 14.12.1996 r., od 03.02.1997 r. do 08.02.1997 r., od 16.06.1997 r. do 17.07.1997 r., od 28.07.1997 r. do 23.04.1998 r.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 28.11.2014 r. odwołujący wystąpił z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

/dowód: wniosek z dnia 28.11.2014 r. –k. 1-4 ar czII/

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów, w szczególności zalegających w aktach rentowych i aktach osobowych, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości Sądu, zarówno treść jak i forma dokumentów nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich jakie należałoby uwzględnić urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego w tym wynikającego z art. 244 i art.245 kpc.

Sąd rozważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie czy S. M. przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w warunkach szkodliwych.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust.4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.). Z §1 Rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach

stanowiących załącznik do rozporządzenia. § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. §4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestią sporną pomiędzy stronami było ustalenie, czy zasadnie organ rentowy wyłączył S. M. okresy pobierania zasiłków chorobowych łącznie w wymiarze 2 lat, 3 miesięcy i 21 dni z uznanego okresu pracy w szczególnych warunkach w Zakładzie (...) w B. w oparciu o aktualne brzmienie art. 32 ust. 1a pkt. 1 powołanej ustawy

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji. Natomiast w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia (§ 4 ust. 3). W myśl § 21 ust. 1, 4 i 5 powołanego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty. Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w § 22 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

W niniejszej sprawie odwołujący przedstawił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach i na ich podstawie organ rentowy uznał odwołującemu na dzień 01.01.1999 r. 14 lat, 6 miesięcy i 7 dni takiej pracy z tytułu zatrudnienia od 01.07.1981 r. do 30.06.1992 r. i od 01.07.1992 r. do 23.04.1998 r. w Zakładzie (...) w B.. Organ rentowy nie uznał jako okresu pracy w warunkach szczególnych w Zakładzie (...) w B. okresów pobierania zasiłków chorobowych łącznie w wymiarze 2 lat, 3 miesięcy i 21 dni tj. od 26.02.1992 r. do 31.03.1992 r., od 01.06.1993 r. do 08.06.1993 r., od 09.06.1993 r. do 04.12.1993 r., od 06.07.1994 r. do 16.07.1994 r., od 05.09.1994 r. do 09.09.1994 r., od 27.12.1994 r. do 15.01.1995 r., od 26.06.1995 r. do 05.07.1995 r., od 27.09.1995 r. do 22.03.1996 r., od 16.09.1996 r. do 20.09.1996 r., od 24.09.1996 r. do 14.12.1996 r., od 03.02.1997 r. do 08.02.1997 r., od 16.06.1997 r. do 17.07.1997 r., od 28.07.1997 r. do 23.04.1998 r.

Organ rentowy uzasadnił dokonane wyłączenie okresów pobierania zasiłków chorobowych aktualnym brzmieniem art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Jest to stanowisko błędne. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 27 listopada 2003 r. III UZP 10/03 do okresu pracy w szczególnych warunkach, o jakich mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania tego stosunku pracy, przypadające po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450 ze zm.) (OSNP 2004/5/87, Prok.i Pr.-wkł. 2004/4/43, Biul.SN 2003/11/17). Sądu

Najwyższego w wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r. II UK 313/09 uznał, że osiągnięcie do dnia 1 stycznia 1999 r. okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od dnia 1 lipca 2004 r. (OSNP 2011/19-20/260). Sąd w pełni akceptuje stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w przywołanych orzeczeniach i kierując się przywołanym poglądem uznał, że organ rentowy nie miał podstaw do wyłączenia okresów pobierania zasiłków chorobowych w trakcie zatrudnienia w Zakładzie (...) w B. okresów pobierania zasiłków chorobowych łącznie w wymiarze 2 lat, 3 miesięcy i 21 dni przypadających po dniu 14 listopada 1991 r. Organ rentowy uznał odwołującemu na dzień 01.01.1999 r. 14 lat, 6 miesięcy i 7 dni pracy w szczególnych warunkach jednocześnie wyłączył mu z tego okresu 2 lat, 3 miesięcy i 21 dni tj. okresy pobierania zasiłków chorobowych w okresie po 14.11.1991 r. do 23.04.1998 r. Po zsumowaniu obu tych okresów tj. 14 lat, 6 miesięcy i 7 dni i 2 lat, 3 miesięcy i 21 dni odwołujący w ocenie Sądu udowodnił na dzień 01.01.1999 r. 16 lat, 9 miesięcy i 28 dni okresów pracy w warunkach szczególnych. Skoro odwołujący osiągnął do dnia 1 stycznia 1999 r. wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) to organ rentowy nie miał podstaw aby ponownie ustalać wymiar tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Biorąc powyższe ustalenia pod uwagę odwołujący spełnia przesłanki do przyznania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach, wynikające z treści art. 32 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a w szczególności § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.). S. M. osiągnął bowiem wiek 60 lat ((...)), posiada wymagany okres zatrudnienia 25 letni okres składkowy, nieskładkowy i uzupełniający), a przede wszystkim spełnia kwestionowaną dotąd przez organ rentowy przesłankę w postaci co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, ponieważ po doliczeniu mu okresów pobierania zasiłków chorobowych w okresie po 14.11.1991 r. do 23.04.1998 r. legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Sąd przyznał odwołującemu prawo do emerytury od dnia 01.11.2014 r. tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o emeryturę na podstawie art. 129 ust. 1 powołanej ustawy.

Mając na względzie powyższe orzeczono na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art.477¹⁴ §2 k.p.c.